POZITIVNĚ

ČÍSLO 57 | LEDEN-ÚNOR 2023 | 11. ROČNÍK

ROZHOVOR S PETREM KALLOU, NOVÝM PŘEDSEDOU ČSAP

JSME TU PRO VÁS UŽ 33 LET

OBSAH

3 JSME TU PRO VÁS UŽ 33 LET

7 „V PRVNÍ CHVÍLI JSEM SI STANOVIL JEN JEDEN CÍL, A TO, ABYCH AŽ BUDU JEDNOU KONČIT, NEPŘEDÁVAL ČSAP V HORŠÍM STAVU, NEŽ BYLA V DOBĚ, KDY JSEM SE STAL PŘEDSEDOU," ŘÍKÁ PETR KALLA

11 VE VELKÉ BRITÁNII PŘEDSTAVILI NÁSTROJ PRO LEPŠÍ ZAMĚŘENÍ PÉČE NA HIV+ PACIENTA

12 S JAKÝMI DROGAMI SE DNES MŮŽETE SETKAT VE SPOLEČNOSTI?
1. DÍL – ALKOHOL

15 OČKOVÁNÍ PROTI MPOX (DŘÍVE ZNÁMÉ POD NÁZVEM OPIČÍ NEŠTOVICE)

16 LIDÉ S MPOX MAJÍ VYŠŠÍ VÝSKYT HIV A SEXUÁLNĚ PŘENOSNÝCH INFEKCÍ, NEŽ SE OČEKÁVALO

17 STŘEVNÍ BAKTERIE MOHOU PŘISPÍVAT K VNÍMAVOSTI VŮČI INFEKCI HIV

18 IMUNITNÍ SYSTÉM VYUŽÍVÁ DVOUSTUPŇOVÉ OVĚŘENÍ V OBRANĚ PŘED HIV

20 TATÉRSKÉ STUDIO MÁ ZAPLATIT 7 000 DOLARŮ V PŘÍPADĚ ÚDAJNÉ HIV DISKRIMINACE

JSME TU PRO VÁS UŽ 33 LET

6. PROSINCE 2022 JSME OSLAVILI 33. VÝROČÍ OD ZALOŽENÍ OBČANSKÉHO SORUŽENÍ „SPOLEČNOST AIDS POMOC“. CO JSME ZA TĚCH 33 LET DOKÁZALI?

V průběhu let jsme nabízeli klientům různé sociální služby, které jsme v roce 2020 zastřešili **službou Kontakt+**. V rámci této služby pomáháme lidem žijícím s HIV a jejich blízkým žít normální život nebo se k němu co nejrychleji vrátit, pomáháme řešit problémy stigmatizace, diskriminace a sociálního vyloučení HIV pozitivních lidí. Kromě Kontakt+ nabízíme lidem žijícím s HIV, kteří se ocitnou v nouzi, možnost využít náš **azylový dům a ubytovnu**, poskytujeme **právní podporu** jak v pracovních, tak soukromých záležitostech. Naši odborníci a právníci se intenzivně **věnují lobbingu a změnám legislativy**, která lidi žijící s HIV stigmatizuje a diskriminuje.

V rámci osvěty se stále věnujeme **práci s žáky základních a středních škol**, pro které pořádáme osvětové besedy, a to jak online, tak prezenční formou. V roce 2021 jsme začali vysílat **podcast Život plus**, který se zaměřuje na citlivá životní témata týkající se všech, nejenom lidí žijících s HIV, a lifestylová témata.

ZA DOBU NAŠEHO PROVOZU SE NÁM TAKÉ PODAŘILO VYBUDOVAT

- **10 pevných checkpointů** určených pro testování HIV, syfilis, žloutenku B a C a dalších pohlavních nemocí, otevření **dalších 2 pevných testovacích míst** plánujeme v roce **2023**,
- vytvořit **flotilu sanitek**, které jezdí po České republice a poskytují testování na HIV, syfilis, žloutenku B a C,
- otevřít **vlastní venerologickou ordinaci** v Domě světla v Praze.

ZA POSLEDNÍCH 5 LET (2017-2021) JSME

- odpověděli:
  - 18 804 dotazů na telefonní nonstop poradně,
  - 9 528 dotazů v internetové poradně.
- realizovali:
  - 39 588 testů na HIV,
  - 25 273 testů na syfilis,
  - 17 408 testů na hepatitidu C.
- 142 lidem žijícím s HIV jsme poskytly služby azylového domu.

Další zajímavé statistiky naleznete ve výročních zprávách na adrese: www.aids-pomoc.cz/vyrocni-zpravy.html.

ROK 2022 V ČESKÉ SPOLEČNOSTI AIDS POMOC

ZAJÍMAVÉ STATISTIKY PROVOZU K 19. 12. 2022

- 980 dotazů zodpovězeno v internetových poradnách,
- 2 685 dotazů na nonstop poradenské telefonní lince,
- 13 274 testů na HIV,
- 9 860 testů na syfilis,
- 8 518 testů na hepatitidu C,
- 2 267 testů na hepatitidu B,
- 80 020 lidí jsme otestovali na covid v našem CovidPOINTU.

OTEVŘENÍ NOVÝCH TERAPEUTICKÝCH PROSTORŮ V DOMĚ SVĚTLA V PRAZE

- Cena rekonstrukce – Kč 2 349 669 Kč,
- Investice do nového vybavení – Kč 240 000.

V roce 2022 jsme pro naše klienty připravili nové terapeutické prostory v Domě světla v Praze. Od jara 2022 probíhala velká rekonstrukce prostorů, ve kterých dříve byly garáže a technické místnosti. Nově zrekonstruované prostory budou využívány především pro terapeutické účely v rámci služby Kontakt+, která pomáhá lidem žijícím s HIV a jejich blízkým žít normální život, nebo se k němu co nejrychleji vrátit, pomáhá řešit problémy stigmatizace, diskriminace a sociálního vyloučení HIV pozitivních lidí. Dále pro poradenství v oblasti chem-sexu a pro sdělování výsledků HIV testů.

REKONSTRUKCE A ÚDRŽBA SANITEK – MOBILNÍCH CHECKPOINTŮ

- Investice do údržby vozového parku – Kč 707 153.

Letos proběhla také přestavba několika sanitek, které jezdí po celé České republice jako mobilní checkpointy. Došlo ke kompletní přestavbě vnitřku sanitek, byly nainstalovány nové klimatizace.

PRŮZKUM KVALITY PÉČE O LIDI ŽIJÍCÍ S HIV V ČR

V průběhu let 2021 a 2022 jsme zjišťovali kvalitu zdravotní péče o lidi žijící s HIV. Základní výsledky tohoto průzkumu naleznete na stránce https://bit.ly/Vysledky_Pruzkum_Zdravotni_Pece.

Do budoucna mezi naše hlavní priority i nadále patří péče a podpora lidi žijící s HIV a jejich blízkých, osvěta v oblasti HIV/AIDS zaměřená na širokou veřejnost, boj se stigmatizací a podpora vytváření legislativního rámce pro lidi žijící s HIV, který je v souladu s nejmodernějšími trendy a evropskou legislativou, prevence a testování HIV včetně dalších pohlavně přenosných nemocí.

Další informace o našich aktivitách a službách najdete na stránkách: www.aids-pomoc.cz, www.hiv-testovani.cz, www.hiv-komunita.cz, www.hiv-prevence.cz.

— *Připravila: Veronika*

— *Fotografie Martin Voříšek*

NEDETEKOVATELNÝ*

***NEDETEKOVATELNÝ ZNAMENÁ, ŽE ČLOVĚK ŽIJÍCÍ S HIV MÁ NEZJISTITELNÉ MNOŽSTVÍ VIRU V KRVI.**

Ale také to znamená, že člověk žijící s HIV šel na test včas, užívá svou medikaci, má imunitní systém dostávající se do normálu a hlavně – žije normální život. Jako my ostatní.

V souvislosti s diagnózou a léčbou je vždy nutné vyhledat radu zdravotnického odborníka.

testujsevcas.cz

GILEAD

Gilead Sciences s. r. o., Pujmanové 1753/10a, 140 00 Praha 4, IČO: 242 68 551. CS-UNB-0113, 1/2022.

„V PRVNÍ CHVÍLI JSEM SI STANOVIL JEN JEDEN CÍL, A TO, ABYCH AŽ BUDU JEDNOU KONČIT, NEPŘEDÁVAL ČSAP V HORŠÍM STAVU, NEŽ BYLA V DOBĚ, KDY JSEM SE STAL PŘEDSEDOU," ŘÍKÁ PETR KALLA

Novým předsedou České společnosti AIDS pomoc se v květnu 2022 stal Petr Kalla. Co Petra vedlo k rozhodnutí tuto pozici přijmout a jaké jsou jeho ambice v této roli jsme vyzvídali v krátkém rozhovoru.

Petře, jak jste se k práci pro ČSAP dostal? Co Vás vedlo k tomu, že jste se rozhodnul ucházet o pozici předsedy spolku?

S Českou společností AIDS pomoc jsme se potkával a spolupracoval už při své práci pro Prague Pride. Stal jsem se během doby i členem ČSAP. A vzhledem k tomu, že v oblasti LGBTQ+ v mezidobí vyrostly již další generace aktivistů, měl jsem chuť jim poskytnout v rámci Prague Pride větší prostor. V roce 2005 jsem se dozvěděl, že jsem HIV pozitivní. Zhruba před třemi roky jsem o své diagnóze řekl i rodině a současně se rozhodl pro veřejný coming out. Následně přišla ze strany ČSAP nabídka, abych se stal součástí předsednictva a potom i předsedou ČSAP. Přišlo mi zajímavé využít svých osobních životních zkušeností a předchozích zkušeností z Prague Pride a nabídku jsem přijal.

Petr Kalla je předseda České společnosti AIDS pomoc, z.s. (ČSAP). Narodil se v roce 1976 ve městě Teplá nedaleko Mariánských lázní. Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a od roku 2006 působí jako samostatný advokát. V roce 2010 se začal věnovat problematice rodičovství stejnopohlavních párů v kontextu mezinárodního a evropského práva a následně rozšířil své zájmy i na další související oblasti. Spolupracuje mimo jiné také s nevládní organizací Prague Pride z.s..

Co je náplní práce předsedy spolku?

Česká společnost AIDS pomoc je dnes již relativně velkou organizací, v níž exekutivu řídí její ředitel, který má pod sebou další části managementu a další zaměstnance. Činnost členů předsednictva je činností bezúplatnou a věnuje se ideovému nasměrování organizace a vymýšlení nových oblastí a směrů, do nichž by mohla ČSAP napnout své síly.

Jako předseda se např. podílím na vyjednávání se státními i městskými úřady a institucemi, s politiky, zúčastňuji se jednání státních i městských pracovních skupin, které mají na starosti nasměrování politiky související s problematikou HIV. Dále spolupracuji s dalšími spolupracovníky na připomínkování právních předpisů dotýkajících se života osob žijících s HIV.

Víme, že legislativa v ČR vůči lidem žijícím s HIV není moc přívětivá. Myslíte, že v naší konzervativní společnosti vůbec existuje šance ji změnit? Případně čeho chcete v této oblasti dosáhnout, co by se v této oblasti především mělo změnit, abychom se dostali na úroveň vyspělých evropských států.

Osobně nevím, jestli je česká společnost skutečně tak konzervativní, jak by se mohlo zdát. Spíše si myslím, že máme konzervativní stát, který se nerad pouští do změn a raději setrvává u nastavených mantinelů, i když například nefungují. V nejednom směru máme legislativu zastaralou a notně pokulhávající za vývojem vědeckého poznání, medicíny ale i společnosti samotné.

Jednou z nejdůležitějších změn, kterých by bylo zapotřebí v oblasti legislativy dosáhnout, je změna trestních předpisů, aby do budoucna již nedocházelo k trestání za údajné ohrožení šířením viru HIV osobami, které jsou HIV pozitivní, jsou na antiretrovirové léčbě, a které mají nedetekovatelnou virovou nálož. Dále pak odstranění zákonné informační povinnosti

osob žijících s HIV ve vztahu k lékařům a zdravotníkům. Osoba s nedetekovatelnou virovou náloží nepředstavuje pro lékaře a zdravotníky riziko, na rozdíl od kohokoliv jiného, kdo o svém HIV statusu neví. Informační povinnost přitom často vede k odmítnutí zdravotní péče či diskriminaci osob žijících s HIV při jejím poskytování. Rovněž se domnívám, že se ukazuje, že jsou nedostatečně, nevhodně a zastarale nastavena pravidla pro včasné vyhledávání a léčbu u jiných pohlavně přenosných chorob.

Současně by bylo prospěšné i přijetí manželství pro všechny, protože otevření institutu manželství i pro stejnopohlavní páry povede k větší akceptaci LGBTQ+ lidí ve společnosti. Přiznejme si totiž, že v našem kulturním okruhu je HIV často vnímáno jako onemocnění „homosexuálů". Bez odstranění stigmatizace LGBTQ+ nedosáhneme ani odstranění stigmatizace osob žijících s HIV. Usilování o manželství pro všechny však není primárně agendou, které by se ČSAP měla věnovat.

Kam myslíte, že by měla ČSAP dál směřovat? Měla by se více věnovat péči o lidi žijící s HIV a jejich blízké, prevenci, včetně testování, nebo zaměřit své síly spíš do lobbingu a boje za lepší zákony v ČR, boje proti stigmatizaci.

Domnívám se, že všechny tyto činnosti jsou velmi důležité. Osobně bych byl velmi rád, kdyby se nám podařilo rozvíjet činnosti ve všech těchto oblastech a dosahovat v nich posunů k lepšímu. Vše bude záležet na zajištění financování a na personálních možnostech ČSAP. Proto bude neméně důležité pracovat i na samotné ČSAP, aby byla z dlouhodobého hlediska schopná se všem těmto oblastem věnovat.

Když jste nastupoval do role předsedy, dal jste si nějaký cíl, čeho chcete s ČSAP dosáhnout?

Musím přiznat, že úplně v první chvíli jsem si stanovil jen jeden cíl, a to, abych až budu jednou končit, nepředával ČSAP v horším stavu, než v jakém byla v době, kdy jsem se stal předsedou (smích). ČSAP je dnes již stabilní a suverénní organizací otevřenou novým myšlenkám. A doufám, že se nám tohoto potenciálu podaří využít.

Důležitým cílem je v tuto chvíli nastavení řízení ČSAP tak, aby nebylo tolik odpovědnosti kladeno na ramena jejímu řediteli, ale aby se do řízení ČSAP mnohem více zapojil střední management. A každopádně považuji za své cíle snahu o změny v legislativě, o nichž jsem mluvil výše, a změny ve vnímání osob žijících s HIV ve společnosti, a to včetně odstraňování stigmatizace a diskriminace.

Konečně bych se také rád podíval na to, jaký nevyužitý potenciál máme v oblasti komunitní práce s osobami žijícími s HIV. V tomto směru bude hodně záležet na tom, zda a v jakém rozsahu se lidé žijící s HIV budou chtít do činnosti ČSAP zapojit a co vlastně od ČSAP v oblasti komunitní práce očekávají a chtějí.

A Váš osobní cíl v roli předsedy?

Být pro ČSAP přínosem. Nezapadnout do vyjetých kolejí, nezkostnatět a nechat si mysl a srdce otevřené hlasům, signálům a názorům, které přicházejí. A zároveň vykonávat svou práci pro ČSAP takovým způsobem, aby mi zbývalo dost času na výkon advokacie, kterým se živím, na rodinu a na volnočasové aktivity.

— *Připravila Markéta*

Žiju s HIV

a i tak **mohu mít sexuálního partnera**

Správně léčený člověk
s HIV nemusí být nakažlivý

www.zivotshiv.cz

ČESKÁ SPOLEČNOST AIDS POMOC

GSK × ViiV Healthcare

PRAGUE PRAGA PRAG

Nadace BigBoard

Osvětová kampaň společnosti GSK x ViiV
Jakékoliv otázky týkající se příslušného onemocnění, nebo způsobu jeho léčby, je potřebné konzultovat s ošetřujícím lékařem.
©2022 koncern ViiV Healthcare společnosti/poskytovatel příslušné licence.
GlaxoSmithKline, s.r.o., Hvězdova 1734/2c, 140 00 Praha 4
Webová stránka www.zivotshiv.cz je provozována Českou společností AIDS pomoc.

10/2022, NP-CZ-HVX-BLBD-220001

VE VELKÉ BRITÁNII PŘEDSTAVILI NÁSTROJ PRO LEPŠÍ ZAMĚŘENÍ PÉČE NA HIV+ PACIENTA

Vědci z Královské akademie v Londýně a Britské HIV asociace (BHIVA) za podpory členů Komunitní poradní skupiny ve Velké Británii (UK Community Advisory Board (UK-CAB)) představili nástroj určený na podporu osob žijících s HIV a pomoc zdravotníkům při nasměrování jejich péče.

POSITIVE Outcomes (Pozitivní výsledky) je jednoduchý nástroj, který může rychle identifikovat na čem lidem žijícím s HIV záleží, a tak umožnit péči, která je zaměřena na konkrétního jedince. Nástroj je výsledkem pětileté spolupráce mezi výzkumníky z Fakulty ošetřovatelství, porodnictví a paliativní péče Florence Nightingaleové Královské akademie v Londýně, BHIVA a UK-CAB.

Rutinní užití nástroje bude mít četné výhody pro osoby žijící s HIV a zdravotníky, kteří jim poskytují péči. Pro osoby žijící s HIV zahrnují plánované přínosy vylepšenou komunikaci, hodnocení, získání odpovědnosti a možnost rozhodovat. Pro klinické pracovníky nabídne nástroj lepší identifikaci neřešených obav, nabídne lepší doporučení, informace o rozhodování v léčbě a zlepší sledování změn v průběhu času. Nástroj pomůže také poskytovat informace nutné pro navrhování služeb a jejich dodání, zdůvodňovat výdaje a umožní lepší poskytování péče.

Profesor Richard Harding, proděkan Fakulty ošetřovatelství, porodnictví a paliativní péče Florence Nightingaleové a ředitel Institutu paliativní péče, politiky a rehabilitace Cicely Saudersové uvedl: „Přestože pro ty, kteří mají přístup k moderní léčbě, je infekce zvladatelným, dlouhodobým zdravotním stavem, lidé žijící s HIV musí nadále čelit fyzické, psychologické, sociální a spirituální zátěži. Nástroj POSITIVE Outcomes byl vyvinut ve spolupráci se zdravotníky a lidmi žijícími s HIV aby zajistil, že potřeby každého jedince jsou identifikovány co nejefektivnější cestou, takže péče opravdu může řešit jejich individuální potřeby."

Přes dnešní vysoce účinnou zdravotní HIV péči ukazují výzkumy, že lidé žijící s tímto onemocněním mají horší kvalitu života související se zdravím ve srovnání s obecnou populací a mají symptomy a obavy týkající se mnoha oblastí, zahrnujících fyzickou, rozumovou, sociální pohodu a informovanost.

Předsedkyně BHIVA Dr. Laura Watersová řekla: „Jsme rádi, že jsme představili nástroj POSITIVE Outcomes. Testování ukázalo, že nástroj je jasný a srozumitelný a že měří to, na čem lidem s HIV záleží nejvíce. Znamená to, že nástroj nám bude pomáhat nabízet léčbu šitou na míru každému pacientovi. Věříme, že to bude obrovský přínos jak pro osoby žijící s HIV, tak pro zdravotníky."

Alex Sparrowhawk, předseda UK-CAB uvedl: „Různorodá skupina členů z UK-CAB v časných fázích vývoje nástroje POSITIVE Outcomes přispěla k identifikování výstupů, na kterých lidem žijícím s HIV opravdu záleží. S cílem určit potřeby každého jedince rychle a efektivně jsme se podívali také na metodologii a jazyk. V úvahu jsme samozřejmě brali omezený čas klinických pracovníků a dalšího zdravotnického personálu."

Zdroj: https://www.eatg.org/hiv-news/new-tool-launched-to-help-provide-person-centred-care-for-people-living-with-hiv/

— *Připravila Veronika*

S JAKÝMI DROGAMI SE DNES MŮŽETE SETKAT VE SPOLEČNOSTI?

1. DÍL – ALKOHOL

Připravili jsme pro Vás seriál, ve kterém se budeme věnovat drogám, na které můžeme narazit ve společnosti. Naším cílem není vás nabádat, jestli si nějakou drogu máte nebo nemáte dát. Ale ať se rozhodnete jakkoliv, chceme, abyste věděli, co děláte. V prvním dílu se budeme věnovat té nejobvyklejší droze, se kterou se setkáváme všichni poměrně často, a to je alkohol.

ALKOHOL, JAK FUNGUJE

Alkohol patří mezi **tlumivé látky**, ale v malém množství stimuluje. Metabolizuje se v játrech, proto se vyplatí myslet na to, jaké jiné látky metabolizované v játrech také užívám.

CO OD ALKOHOLU CHCEME

Alkohol je užíván kvůli stavu lehké podnapilosti, kdy intoxikovaný je **excitovaný, hovorný**, stoupá mu sebedůvěra, sám sobě připadá vtipný. Díky **uvolnění** vnitřního napětí snadněji překonává společenské zábrany, to znamená, že se například snadněji seznamuje.

SEX A ALKOHOL

Pokud jde o **sexuální chování**, alkohol rozpouští zábrany, člověk se tak může cítit sebejistě, sexuálně asertivně, mít chuť na experimenty. Alkohol má ale obecně špatný vliv na erekci a schopnost ejakulace. V podnapilém stavu lidé více riskují, to zvyšuje riziko nákazy HIV, HCV a jinými infekčními onemocněními. Někdy člověk ztratí kontrolu nad děním a další den si nepamatuje, jak to vlastně bylo se sexem.

ČEMU BYCHOM SE PŘI UŽÍVÁNÍ ALKOHOLU RÁDI VYHNULI

Už v **malém množství** jsou patrné účinky alkoholu na **soustředění, rychlost reakcí, koordinaci pohybů, úsudek, rozhodování**. Typický je alkoholový **zápach z úst** a **zarudnutí v obličeji**. Při **středně těžké** podnapilosti může dojít k projevům **agresivity**, typická je **ataxie** (nesouměrnost pohybů a jejich špatná koordinace), **vrávorání** a **pády**. Při **těžké podnapilosti** je řeč setřelá, dysartrická, intoxikovaný jedinec se v tomto stavu nezřídka pomočí a pokálí. Na tento stav už bývá **amnézie**. Při zvracení vzniká nebezpečí vdechnutí zvratků. Při **dlouhodobém užívání** se setkáváme s přetrvávající vztahovačností, poruchami paměti, intenzivními úzkostmi a depresí.

KOCOVINA

Slovo „**kocovina**“ označuje vedlejší účinky konzumace alkoholu, které se projevují bolestí hlavy, pocitem žízně, citlivostí na světlo i hluk, nevolností a celkovým oslabením organismu. Alkoholová kocovina je způsobena především **dehydratací organismu**, která se projeví až po odeznění tlumivých účinků alkoholu. K alkoholu se tak vyplatí pít hodně vody, ale jedinou skutečně spolehlivou metodou, jak tomuto stavu předcházet, je **omezit** množství užívaného alkoholu.

DLOUHODOBÝ VZTAH

S dlouhodobým užíváním alkoholu souvisí více než **200 onemocnění**, například onemocnění jater, rakovina hrtanu, úst, demence, poškození mozku. Na alkoholu se může rozvinout psychická a fyzická **závislost. Delirium tremens** je těžký odvykací stav, který může člověka ohrožovat na životě. Alkohol **zhoršuje imunitu**, proto v případě HIV pozitivity bude těžší zvládat záněty.

TOXICKÝ KOKTEJL

Alkohol může zesílit, prodloužit nebo naopak oslabit účinky mnoha léků. Proto je možné, že se vyskytne více vedlejších efektů léků na HIV. Velmi nebezpečné může být i malé množství alkoholu **v kombinaci** s dalšími tlumivými látkami, jako je GHB/GBL nebo třeba ketamin. Efekt kombinace dvou tlumivých látek není moc předvídatelný, není možné počítat s tím, že se sečtou (někdy se třeba znásobí). Smrtelné případy **předávkování** „G“ často zahrnují užití alkoholu. Alkohol je diuretikum, při kombinaci s látkami jako pervitin nebo MDMA v prostředí, kde je horko (klub, sauna), tělo je ještě dehydrovanější. To zhoršuje kocovinu. Pozor na jaterní toxicitu při užívání anabolických steroidů.

V příštím čísle se budeme věnovat konopným látkám. Ale pokud vás téma už teď zaujalo, podívejte se na stránky chemsex.cz. Tam se můžete zeptat na cokoliv, co vás zajímá.

— *Připravila Xénie*

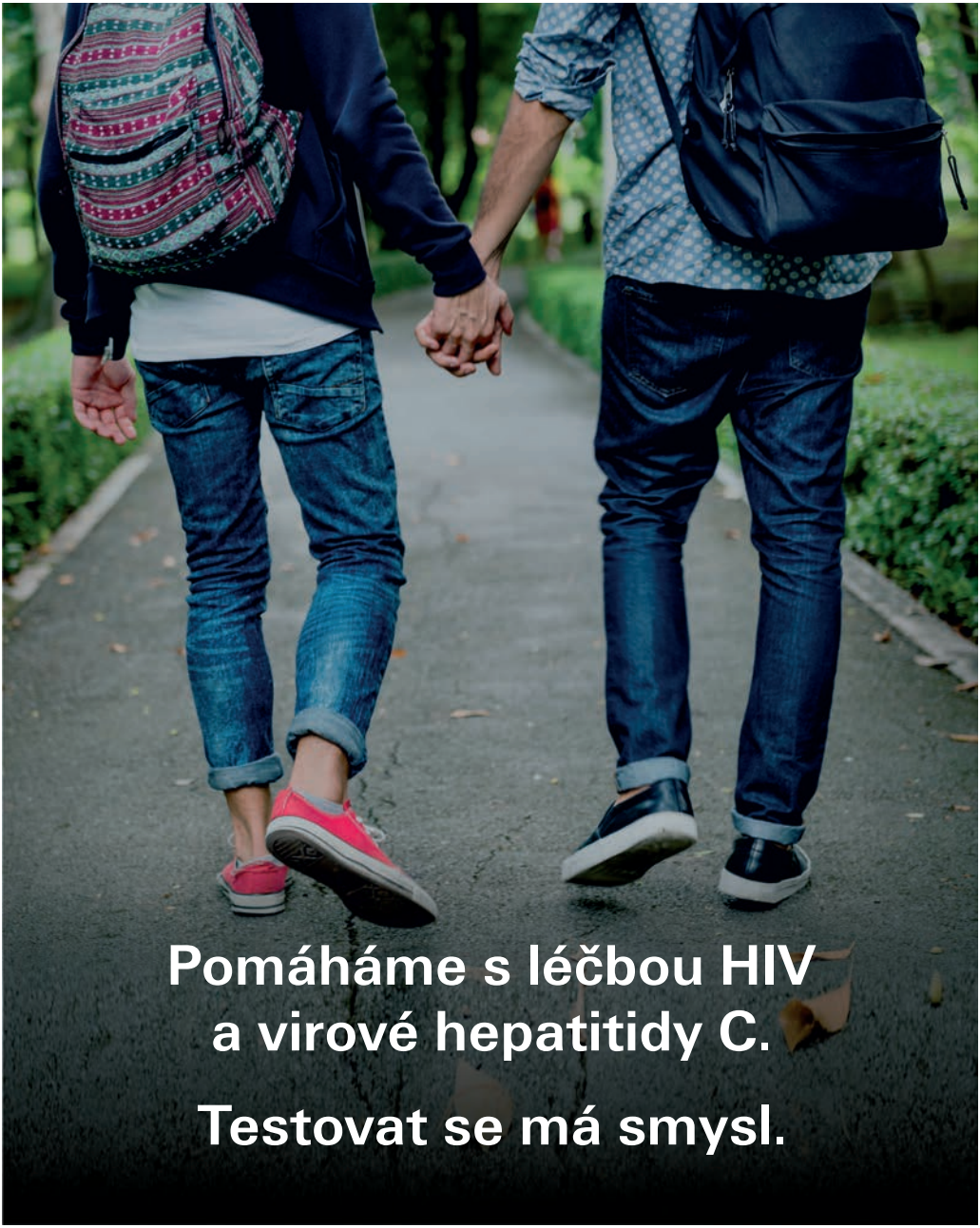

Merck Sharp & Dohme s.r.o.
Na Valentince 3336/4, 150 00 Praha 5, Česká republika
Tel.: +420 233 010 111, e-mail: dpoc_czechslovak@merck.com
www.msd.cz

CZ-NON-00260 • Datum přípravy: 08/2021

MSD
INVENTING FOR LIFE

OČKOVÁNÍ PROTI MPOX
(DŘÍVE ZNÁMÉ POD NÁZVEM OPIČÍ NEŠTOVICE)

Vzhledem k aktuální epidemii mpox vydalo ministerstvo zdravotnictví rozhodnutí, ve kterém dočasně povoluje distribuci a aplikaci neregistrovaného **přípravku JYNNEOS** v podobě injekční suspenze.

Vakcína JYNNEOS, která byla za účelem očkování proti mpox schválena, se aplikuje **ve dvou dávkách v minimálním rozestupu 28 dní** od podání první dávky. Aplikace se provádí **do podkoží horní části paže** osobám starších 18 let. Před podáním vakcíny je nezbytné podepsat **informovaný souhlas**.

Očkování je možné podat v režimu preexpoziční profylaxe i postexpoziční profylaxe. **Preexpoziční profylaxe** je určena jednak **zdravotnickým a laboratorním pracovníkům**, kteří přicházejí do styku s nakaženou osobou či zpracovávají její vzorky, ale také osobám ve zvýšeném riziku nákazy. Zvláště ti, kteří patří do skupiny mužů majících sex s muži (MSM) by měli zvážit přínos očkování v situacích, kdy jim byla diagnostikována jiná pohlavně přenosná nemoc, kdy mají nebo plánují sex s více partnery, skupinový sex či chemsex, pracují v sexbyznyse nebo se jedná o návštěvníky klubů a saun za účelem sexu. Očkování přináší benefity nejen HIV pozitivním, ale také jejich známým na pre-expoziční profylaxi (PrEP), kteří jsou ve vyšším riziku nákazy mpox.

V režimu **postexpoziční profylaxe** se očkování podává **osobám v epidemiologicky významném kontaktu** s osobou s potvrzeným onemocněním mpox, případně s podezřením na ně. Toto riziko vyhodnocuje příslušný orgán ochrany veřejného zdraví. V případě uvedeného kontaktu se doporučuje **podání vakcíny nejlépe do 4 dnů, maximálně 14 dnů od kontaktu**.

Očkování je možné podstoupit na následujících zdravotnických pracovištích:

- FN Ostrava (Klinika infekčního lékařství),
- FN v Motole (Klinika infekčních nemocí a cestovní medicíny 2. LF UK a FN Motol),
- FN Plzeň (Infekční klinika),
- FN Brno,
- FN Bulovka (Klinika infekčních nemocí),
- FN Olomouc,
- FN Hradec Králové (Klinika infekčních nemocí),
- Ústřední vojenská nemocnice (Klinika infekčních nemocí),
- Státní zdravotní ústav.

Očkování je pro indikované osoby bezplatné, zájemce o očkování hradí jen aplikaci vakcíny.

Vzhledem k tomu, že se v Evropě vyskytuje mpox v 96 % u MSM a v 38 % se jedná o osoby žijící s infekcí HIV, je třeba myslet na prevenci zvláště v těchto řadách. Experti navíc předpokládají, že další vlna epidemie ještě přijde. Využijte možnosti ochránit sebe i komunitu očkováním.

— *Připravila Veronika*

LIDÉ S MPOX MAJÍ VYŠŠÍ VÝSKYT HIV A SEXUÁLNĚ PŘENOSNÝCH INFEKCÍ, NEŽ SE OČEKÁVALO

Ve studii publikované ve zprávě Morbidity and Mortality Weekly Report vědci zkoumali výskyt infekce HIV a ostatních pohlavně přenášených infekcí (STI) mezi osobami s opičími neštovicemi. Současná epidemie opičích neštovic má vyšší výskyt mezi gayi a bisexuály a jinými muži majícími sex s muži (MSM).

Studie využila sběru dat pro HIV, opičí neštovice a další pohlavně přenosné infekce (STI) z osmi okrsků Spojených států amerických, aby analyzovala a porovnala infekci HIV a diagnózy STI z předchozího roku s jedinci s nákazou opičích neštovic. Data byla také použita k posouzení závažnosti případů opičích neštovic v souvislosti s přítomností infekce HIV.

Byl vypočten výskyt infekce HIV mezi osobami diagnostikovanými s opičími neštovicemi. Data o HIV byla využita také k určení pacientova léčebného HIV statusu, užití antiretrovirové léčby, doby diagnózy a nejaktuálnějšího počtu CD4 buněk, které ukazují sílu imunitního systému.

U osob s opičími neštovicemi byla data o STI analyzovaná pro získání diagnóz chlamydií, syfilis a kapavky během posledních 12 měsíců. Příznaky a klinické výsledky opičích neštovic u nakažených osob byly porovnány se stavem infekce HIV.

Studie zjistila, že mezi 1 969 pacienty s opičími neštovicemi diagnostikovanými mezi 17. květnem a 22. červencem 2022 byl výskyt infekce HIV 38 %. Výskyt jedné nebo více STI podléhající hlášení byl mezi pacienty s diagnostikovanými opičími neštovicemi 41 %. HIV pozitivních osob s opičími neštovicemi a jednou nebo více STI diagnostikovanými v předešlém roce bylo 18 %.

Hospitalizace s opičími neštovicemi byla vyšší mezi osobami s infekcí HIV (8 %) ve srovnání s osobami bez HIV (3 %). Mezi pacienty s opičími neštovicemi s diagnostikovanou infekcí HIV dosahovalo 82 % virového potlačení, 92 % bylo v předešlém roce ošetřeno s HIV a 78 % mělo počet CD4 buněk vyšší než 350 na mikrolitr nebo vyšší. Výskyt HIV u pacientů s opičími neštovicemi se lišil podle demografických faktorů. Jedinci mezi 18 a 24 lety měli nižší výskyt infekce HIV než ti ve věku 55 let a starší.

Navíc některé příznaky opičích neštovic jako bolest konečníku a krvácení, potíže s vyprazdňováním, proktitida a krvavá stolice byly častěji hlášeny mezi pacienty s infekcí HIV než bez infekce. Nepotlačená virová nálož u pacientů s opičími neštovicemi byla také spojena s příznaky jako zvětšení mízních uzlin, svěděním, krvácením z konečníku a krvavou stolicí. Nízké hladiny CD4 buněk (méně než 350 na mikrolitr) u pacientů s opičími neštovicemi a současnou infekcí HIV byly spojeny s vyšší teplotou a svědění po celém těle.

Celkově studie naznačuje vyšší výskyt infekce HIV a nedávno diagnostikovanými STI mezi jedinci s infekcí opičích neštovic. Výskyt opičích neštovic se zdá být také vyšší mezi MSM, kteří mají vyšší výskyt infekce HIV a STI než obecná populace. Navíc současná infekce opičími neštovicemi také ukazuje vyšší výskyt u MSM starších 55 let.

Výsledky naznačují, že přenositelnost opičích neštovic může být spojena s osobami s infekcí HIV, což dokládá důležitost prioritizace vakcinace proti opičím neštovicím mezi jedinci diagnostikovanými s infekcí HIV a STI. Autoři doporučují rutinní sledování HIV a STI a lepší dostupnost HIV péče a PrEP pro osoby s opičími neštovicemi. Pravidelný sběr dat a párování případů opičích neštovic s infekcí HIV a STI diagnózami může pomoci nastavit účinné měření zdraví populace a zásah proti opičím neštovicím.

Zdroj: https://www.news-medical.net/news/20220912/CDC-report-shows-people-with-monkeypox-have-higher-than-expected-rates-of-HIV-and-STIs.aspx

— *Připravila: Veronika*

STŘEVNÍ BAKTERIE MOHOU PŘISPÍVAT K VNÍMAVOSTI VŮČI INFEKCI HIV

Výzkum Kalifornské univerzity Los Angeles (UCLA) uvádí, že určitý typ střevních bakterií – včetně jedné, která je nezbytná pro zdravý střevní mikrobiom – se liší u lidí, kteří se nakazí infekcí HIV ve srovnání s těmi, kteří se neinfikují. Výsledky publikované v časopise eBioMedicine uvádí, že střevní mikrobiom může přispívat k riziku infekce HIV, uvedla vedoucí studie Dr. Jennifer Fulcher, odborná asistentka z oddělení infekčních nemocí na Lékařské fakultě Davida Geffena v UCLA.

„Je to důležitá oblast, která potřebuje další výzkum k lepšímu pochopení, jestli a jak mohou tyto bakterie ovlivnit přenos HIV," řekla Fulcher. „Léčebné terapie založené na mikrobiomu se stávají žhavou oblastí výzkumu s velkým potenciálem. S dalším výzkumem to může být nový přístup k pomoci v prevenci infekce HIV."

Je známo, že existuje spojitost mezi chronickou infekcí HIV a změnami střevních bakterií, říká Fulcher. Vědci chtěli lépe pochopit, kdy k těmto změnám po nákaze HIV dochází. Za tímto účelem zkoumali vzorky mikrobiomu 27 mužů, kteří mají sex s muži. Vzorky byly posbírány jak před, tak poté, co byli infikováni. Tyto vzorky poté srovnali se vzorky 28 mužů, kteří měli podobné rizikové faktory infekce, ale neměli HIV.

Výzkumníci zjistili, že během prvního roku byly změny střevních bakterií u infikovaných mužů minimální. Nicméně zjistili, že muži, kteří se nakazili, měli od počátku odlišné střevní bakterie, dokonce dříve, než se nakazili, ve srovnání s jejich neinfikovanými protějšky. Konkrétně měli tito muži ve srovnání s kontrolní skupinou neinfikovaných snížené hladiny rodu Bacteroides, typu bakterií přítomných ve spodní části trávicího traktu, které mají důležitou metabolickou funkci v udržování zdravého střevního prostředí, a zvýšené hladiny bakterií Magasphaera elsdenii, jejichž role v lidském těle není dosud známa.

Výzkumníci také zjistili, že ve srovnání s muži bez infekce, měli muži, kteří se nakazili HIV, již před infekcí zvýšené hladiny cytokinů (pozn. molekuly hrající důležitou roli v imunitních procesech) a bioaktivních lipidů (pozn. látek tukové povahy), které jsou obojí spojené s celkovým zánětem. To naznačuje, že se jejich tělo soustavně bránilo proti infekci či zranění.

Mezi limity studie patří poměrně malý počet zkoumaných osob a zaměření pouze na relativně mladé muže, kteří mají sex s muži, což může oslabovat generalizaci závěrů na ostatní populace.

Zdroj: https://www.sciencedaily.com/releases/2022/09/220930090841.htm

— *Připravila Veronika*

IMUNITNÍ SYSTÉM VYUŽÍVÁ DVOUSTUPŇOVÉ OVĚŘENÍ V OBRANĚ PŘED HIV

Tento objev může přinést novou metodu léčby infekce HIV, zatímco odkrývá roli imunitního systému u jiných onemocnění. Lidský virus imunodeficience 1, neboli HIV-1, je známý pro svou schopnost obcházet imunitní systém. Vědci ve Výzkumu Scripps odhalili, jak vrozený imunitní systém, první obranná linie těla pro rychlou obranu při napadení cizími útočníky, detekuje HIV-1, a to i v malých koncentracích.

Tato studie, publikovaná v časopise Molecular Cell, odhaluje dvoustupňovou molekulární strategii, která aktivuje odpověď vrozeného imunitního systému, když je vystaven HIV-1. Objev může ovlivnit vývoj léků a vakcín pro léčbu HIV a pomoci pochopit, jak je vrozený imunitní systém propojený s dalšími oblastmi, včetně neurodegenerativních onemocnění jako je Alzheimerova demence.

„Výzkum popisuje, jak může imunitní systém rozpoznat velmi záhadný virus a poté spustit kaskádu kroků, které vedou k imunologické aktivaci," uvedl profesor Sumit Chanda z Oddělení imunologie a mikrobiologie. „Z terapeutické perspektivy tato zjištění otevírají nové cesty pro vakcíny a přídatné látky, které napodobují imunitní odpověď a nabízí další řešení v prevenci infekce HIV," dodal Dr. Chanda.

Vědci byli překvapeni, když zjistili, že k aktivaci vrozeného imunitního systému proti HIV-1 je zapotřebí dvou kroků, když další DNA kódující viry aktivují enzym cGAS jedním krokem. Je to podobný koncept jako v technologiích, které využívají dvoustupňového ověření, například když je vyžadováno, aby uživatel zadal heslo a poté odpoví na potvrzující email.

Tento dvoufázový mechanismus také dovoluje rozšíření vakcinačního přístupu, který může využít imunitní kaskádu ještě před tím, než se virus začne množit v hostitelských buňkách.

„Zatímco byl výzkum HIV a vakcín zaměřen hlavně na adaptivní imunitní systém, naše objevy jasně ukazují kritickou roli, kterou při odhalení viru hraje vrozená imunitní odpověď," řekl Sunnie Yoh, Ph.D., první autor studie a senior výzkumník v Chandově laboratoři.

„V pozměnění úzkého okénka v tomto dvoustupňovém procesu – poté co se protein PQBP1 navázal na proteinovou schránku viru (kapsidu) a před tím, než je virus schopen vložit se do hostitelského genomu a pomnožit se – existuje možnost vyvinout novou strategii pro přídatnou vakcínu proti HIV-1," dodal Dr. Yoh.

Zdroj: https://www.jpost.com/health-and-wellness/article-711626

— *Připravila Veronika*

Working together in HIV

SPRÁVNĚ LÉČENÝ HIV PACIENT MŮŽE MÍT POROVNATELNOU DÉLKU A KVALITU ŽIVOTA JAKO ZDRAVÝ ČLOVĚK

Komerční sdělení GSK/ViiV Healthcare
Jakékoliv otázky týkající se příslušného onemocnění, nebo způsobu jeho léčby, je potřebné konzultovat s ošetřujícím lékařem.
Ochranné známky jsou registrované/licencované pro koncern ViiV Healthcare.
©2021 koncern ViiV Healthcare společností/poskytovatel příslušné licence.

GlaxoSmithKline, s.r.o., Hvězdova 1734/2c, 140 00 Praha 4

Datum schválení: Únor 2021
PM-CZ-HVU-ADVT-200003

TATÉRSKÉ STUDIO MÁ ZAPLATIT 7 000 DOLARŮ V PŘÍPADĚ ÚDAJNÉ HIV DISKRIMINACE

Dle stanoviska Oddělení spravedlnosti (Department of Justice, DOJ) musí tatérské studio v San Jose zaplatit 7 000 dolarů klientce, které jeden z umělců odmítnul poskytnout službu na základě jejího HIV pozitivního statusu. Legislativa Spojených států amerických zakazuje odmítnutí služeb osobám s postižením, včetně HIV.

Klientka si stěžovala, že byla diskriminována poté, co prozradila svůj HIV status tatérce, se kterou měla sjednanou schůzku.

Tisková zpráva DOJ shrnuje zjištění vyšetřování:

DOJ zjistilo, že v srpnu 2020 si stěžovatelka sjednala schůzku, aby se nechala v tetovacím studiu Luna tetovat. Poté, co informovala tatérku o své HIV pozitivitě, bylo klientce sděleno, že tatérka nejprve potřebuje o situaci mluvit s vlastníkem, a později byla schůzka zrušena úplně. Při odmítnutí poskytnout službu řekla tatérka stěžovatelce, že možnost jejího tetování ve studiu způsobila, že se další tatéři cítili „velmi nepohodlně“.

Kromě odškodnění ve výši 7 000 dolarů musí také tatérské studio vypracovat nediskriminační pravidla a proškolit personál.

Podle Centra kontroly a prevence nemocí (DCD) ve Spojených státech nejsou známé případy přenosu HIV tetováním nebo piercingem.

Zdroj: https://www.poz.com/article/tattoo-studio-pay-7000-alleged-hiv-discrimination-case

— *Připravila Veronika*

— *Foto Freepik.com*

Česká společnost AIDS pomoc, z.s., Dům světla, Malého 282/3, 186 00, Praha 8 - Karlín, tel: 224 814 284, mail: info@aids-pomoc.cz nebo www.hiv-komunita.cz, BEZPLATNÁ LINKA AIDS POMOCI 800 800 980, Newsletter POZITIVNĚ! je evidován MK ČR pod číslem E 21338.

ČESKÁ SPOLEČNOST AIDS POMOC

PRAHA PRAGUE PRAGA PRAG

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY